

بسمه تعالی

طرح دوره اصول مدیریت در مامایی
کارشناسی پیوسته

نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

مشخصات کلی درس

نام رشته : مامایی مقطع رشته: کارشناسی (پیوسته)

نام درس: اصول مدیریت در مامایی

• مشخصات استاد مسؤل:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
سارا	عظیما	مربی	مامایی	علوم پزشکی شیراز	۳۶۴۷۴۲۵۸	

استاد مسؤل درس وظیفه نظارت بر روند درس و تکالیف دانشجویان و ارتباط با دانشجویان را بر عهده دارد.

آدرس پست الکترونیکی استاد مسؤل: azimas@sums.ac.ir

• مشخصات استادان همکار:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
زهرا	رستگاری	استادیار	مامایی	علوم پزشکی شیراز	۳۶۴۷۴۲۵۸	
بهار	مرشدبهبهانی	استادیار	مامایی	علوم پزشکی شیراز	۳۶۴۷۴۲۵۸	

اهداف و معرفی درس

فراگیران در پایان ارائه درس قادر خواهند بود که:

۱. تاریخچه علم مدیریت ویژگیها و تفاوت های تئوریهای مدیریت (کلاسیک، نئوکلاسیک و علم رفتاری) را توضیح دهند.
۲. فرایند و اهمیت و انواع برنامه ریزی را تحلیل کنند.
۳. برنامه ریزی نیروی انسانی، نحوه پایش و ارزشیابی برنامه، عوامل موثر برنامه ریزی را شرح دهند.
۴. سازماندهی پرسنل و مفهوم انواع صف-ستاد-تکالیف و اختیارات و نمودارهای سازمان را بیان کنند.
۵. سازماندهی-اهمیت تقسیم کار-طبقه بندی وظایف-تفویض اختیار و عدم تمرکز نظریه های کلاسیک اختیار را بحث کنند.
۶. شناخت رهبری و تفاوتهای مدیر و رهبر بحث کنند.
۷. شرایط تصمیم گیری مناسب و استراتژی های تصمیم گیری را شرح دهند.
۸. اهمیت ارتباطات در مدیریت، الگوی مختلف ارتباطی، عوامل موثر و بازدارنده بر ارتباطات را توضیح دهند.
۹. انگیزش در مدیریت، عوامل ایجاد انگیزش و نظریه های انگیزشی را بحث کنند.
۱۰. بودجه بندی تعریف، مراحل و انواع بودجه بندی را توضیح دهند.
۱۱. آشنایی با مفهوم کلی و ارزشیابی و ارزشیابی در خدمات مامایی را شرح دهند.
۱۲. کنترل و نظارت و انواع و فرایند کنترل و معایب موانع آن را بیان کنند.
۱۳. آشنایی با آموزش حین خدمت کارکنان و ارزشیابی آموزش را تحلیل کنند.
۱۴. تقسیمات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و نقش مدیریت در ارائه خدمات آموزشی را توضیح دهند.
۱۵. قوانین و مقررات استخدامی کارکنان دولت را شرح دهند.
۱۶. بحران و انواع آن و مدیریت بحران را تحلیل کنند.

هدف کلی

❖ آشنایی دانشجویان با تاریخچه علم مدیریت و ویژگیها و تفاوت‌های تئوریهای مدیریت (کلاسیک، نئوکلاسیک و...)

اهداف اختصاصی دانشجویان باید بتوانند:

- با مفهوم مدیریت و سیر تکامل بعد از انقلاب صنعتی آشنا شود
- وظایف مدیر را تقسیم بندی نماید
- انواع تئوریهای مدیریت را نام ببرد .
- عناصر تشکیل دهنده مدیریت را تجزیه و تحلیل نماید
- اصول تئوریهای مدیریت کلاسیک را شرح دهد
- نقایص مکتب کلاسیک را بحث کند.
- اصول تئوری نئوکلاسیک را توضیح دهد.
- تئوری ساخت گرایان و... را شرح دهد.
- تئوریهای مدیریت را باهم مقایسه کند..

هدف کلی

❖ فرایند و اهمیت و انواع برنامه ریزی

اهداف اختصاصی دانشجویان باید بتوانند:

- عناصر تشکیل دهنده مدیریت را با یک واژه انگلیسی شرح دهد.
- فرایند و اهمیت برنامه ریزی را تعریف کنید.
- هدف، خط مشی، مقررات را با یک مثال تعریف کند.
- انواع برنامه ریزی (های) برنامه ریزی تخصصی، استراتژیک، تاکتیکی و... شرح و مقایسه کند
- گامهای ۹ گانه برنامه ریزی را شرح دهد.
- دلایل مخالفت با برنامه ریزی استراتژیک را بیان کند
- ویژگیهای یک برنامه خوب را لیست نماید

هدف کلی

❖ برنامه ریزی نیروی انسانی، عوامل موثر بر برنامه ریزی

اهداف اختصاصی دانشجویان باید بتوانند:

- ابعاد برنامه ریزی (بعد زمانی، قلمرو، ... etc...) را شرح دهد.
- اجزای انواع برنامه‌ها (مقصد، ماموریت، روش، رویه و مقررات و آئین نامه‌ها) (دستورها) Rules و...
موانع درون سازمانی و برون سازمانی را شرح دهد.
- پایش و ارزشیابی برنامه را توضیح دهد
- ابزارهای مورد استفاده در برنامه ریزی
- تجزیه و تحلیل هزینه و فایده و هزینه کارایی را مقایسه کند
- شیوه تجزیه و تحلیل داده و ستاده را توضیح دهد.
- تجزیه و تحلیل شبکه (pert) را توضیح دهد.

هدف کلی

❖ سازماندهی پرسنل مفهوم انواع صف و ستاد، تکالیف و اختیارات و نمودارهای سازمان

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- مفهوم صف را تعریف کند
- مفهوم ستاد را شرح دهد
- تکالیف و اختیارات مدیران در سازمان را لیست نماید
- انواع نمودارهای سازمانی را شرح دهد
- سازماندهی، اهمیت تقسیم کار طبقه بندی وظایف، تفویض اختیار

هدف کلی

❖ شناخت رهبری و تفاوت‌های مدیر و رهبر

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- تفاوت‌ها مدیر و رهبر را لیست نماید
- سبک‌های مختلف رهبری را توضیح دهد
- وظایف رهبری را شرح دهد
- مشخصه‌های رهبری را لیست نماید
- نظریه‌های مختلف رهبری را بیان نماید

هدف کلی

❖ اصول و مراحل تصمیم‌گیری، فرایند حل مشکلات، انواع مختلف تصمیم‌گیری

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- اهمیت تصمیم‌گیری در مدیریت را شرح دهد.
- فرایند تصمیم‌گیری را توضیح دهد.
- الگوهای استبدادی و مشاوره‌ای را مقایسه کند.
- الگوهای تصمیم‌گیری گروهی و نمایندگی را مقایسه کند.
- انواع استراتژی‌های ۹ گانه را مقایسه کند.
- شرایط مطمئن را با شرایط ریسک در تصمیم‌گیری مقایسه کنید.

هدف کلی

❖ اهمیت ارتباطات در مدیریت، الگوی مختلف ارتباطی، عوامل مؤثر و بازدارنده بر ارتباطات

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- اهمیت ارتباطات را در مدیریت شرح دهد.
- مجاری ارتباطی را با یک مثال شرح دهد.
- چند مدل ارتباطی و گام‌های آن را شرح دهد.
- ارتباطات افقی را با سایر انواع آن مقایسه کند.
- تشکیلات عمودی را با سایر انواع آن مقایسه کند.
- عوامل مؤثر بر ارتباطات مؤثر را توضیح دهد (همراه با ذکر مثال)

هدف کلی

❖ انگیزش در مدیریت، عوامل ایجاد انگیزش و نظریه های انگیزشی

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- تعاریف مختلف انگیزه را بیان نماید
- نظریه های انگیزش را شرح دهد
- انگیزش در عمل را توضیح دهد
- چگونگی ایجاد انگیزه در افراد را بیان نماید
- عوامل موثر در ایجاد انگیزه را تشخیص دهد

هدف کلی

❖ بودجه بندی تعریف، مراحل و انواع بودجه بندی

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- اصطلاح بودجه را تعریف نموده و اهمیت بودجه در مدیریت را بیان نماید
- با انواع پول (مرئی، نامرئی) در بودجه بندی آشنایی پیدا کند
- روشهای تقسیم بندی بودجه (بودجه سنتی، منعطف، بودجه بندی بر مبنای صفر، طرح و برنامه) را بداند
- مزایا و مضار بودجه بندی بر مبنای صفر را بداند
- حسابرسی را تعریف نموده و جایگاه حسابرسان را در سیستم بودجه بندی مشخص نماید
- علل افزایش هزینه ها را بداند

هدف کلی

❖ آشنایی با مفهوم کلی و ارزشیابی و ارزشیابی در خدمات مامایی

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- ارزشیابی را تعریف کند
- انواع روشهای ارزشیابی را شرح دهد
- اقدامات اصلاحی برنامه ها در بخشهای مامایی را توضیح دهد
- ابزارهای ارزشیابی را لیست نماید و کاربرد آنها را بیان نماید
- مراحل ارزشیابی را شرح دهد

هدف کلی

❖ کنترل و نظارت

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- کنترل و نظارت را تعریف کند
- ویژگیهای نظارت و کنترل موثر را لیست نماید
- انواع مختلف کنترل را توضیح دهد
- مزایای کنترل را لیست نماید
- سیستم مناسب کنترل را تشخیص دهد

هدف کلی

❖ آشنایی با آموزش حین خدمت کارکنان و ارزشیابی آموزش

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- آموزش حین خدمت را تعریف کند
- مزایای آموزش ضمن خدمت را لیست نماید
- اصول نظام جدید آموزش کارکنان دولت را شرح دهد
- روشهای مختلف آموزش کارکنان را نام ببرد
- نحوه اجرای برنامه های آموزش کارکنان را توضیح دهد

هدف کلی

❖ مروری بر تقسیمات بیمارستانی-نقش مدیریت در ارائه خدمات و آموزش مامایی

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند

- نقش بیمارستانها را توضیح دهد
- انواع بیمارستانها را نام ببرد
- تفاوت بیمارستان عمومی و تخصصی را تفسیر کند
- بخشهای مختلف بیمارستان را لیست کند
- دلایل تشکیل کمیته های بیمارستانی را شرح دهد

هدف کلی

❖ قوانین و مقررات استخدامی کارکنان دولت (سازمان مدیریت و برنامه ریزی)

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- انواع استخدام ، تعریف شغل ، رسته ، پست سازمانی ، انتقال و ماموریت را توضیح دهد
- چگونگی ورود به خدمت و انتصاب و شرایط ورود به خدمت و ارزشیابی کارکنان دولت را شرح دهد
- انواع مرخصی ، استعفاء ، تکالیف مستخدمین ، بازنشستگی و از کار افتادگی را بیان نماید
- برنامه های آموزشی توجیهی ، ضمن خدمت و ارتقاء را لیست نماید
- انواع فوق العاده های شغلی و مزایای کارکنان را شرح دهد

هدف کلی:

❖ مدیریت در بحران

اهداف اختصاصی دانشجو باید بتواند:

- بحران را تعریف کند
- انواع بحرانها را لیست نماید
- ویژگیهای بحران را نام ببرد
- مدیریت بحران را توضیح دهد
- نقاط قوت و ضعف بحرانها را شرح دهد
- خصوصیات فرآیند تصمیم گیری را بیان کند

معرفی درس:

در این درس با آموزش اصول و فرآیند اصول مدیریت مامایی دانشجوی برای ایفای نقش مدیریت و رهبری در سیستم های بهداشتی و درمانی آماده می شود و با استفاده از مراحل مختلف تصمیم گیری و نظارت و کنترل در جهت ارتقا حرفه می کوشد. همچنین دانشجوی با انواع شیوه های برنامه ریزی و سازماندهی و تقسیم کار و انواع روشهای آموزش حین خدمت و شیوه های ارزشیابی و تقسیمات بیمارستانی و قوانین و مقررات استخدامی و مدیریت بحران آشنا شده و در جهت رفع مشکلات موجود در مامایی فعالیت می نماید با توجه به اهمیت یادگیری الکترونیکی در کنار برنامه حضوری در این درس، براین شیوه و ساخت محتوای مربوطه تاکید می شود. مباحث مربوط به این درس توسط اساتید محترم تهیه و تنظیم گردیده و ضمن ارائه مطالب جدید و کاربردی و درگیر کردن دانشجوی و انجام پرسش و پاسخ به آموزش در این مبحث پرداخته میشود.. چنانچه لازم باشد تکالیف مشخص از دانشجوی خواسته می شود و آزمونهای آنلاین جهت یادگیری موثرتر به دانشجویان پیشنهاد می شود. بدیهی است شرکت فعال دانشجوی به صورت پرسش و پاسخ یا ارائه تکالیف در ارزیابی آنها کاربرد دارد.

در تدریس این درس از کلاسهای مجازی غالباً بصورت اسلایدها و پاورپوینت های همراه با صوت و LMS, skype بهره گرفته شد. علاوه بر این تکالیفی بصورت سوال یا طرح case و خود ازمون جهت دانشجویان ارائه گردید. همچنین امکان بحث و تعامل و شرکت فعال در روشهای تدریس مجازی بویژه روش آنلاین برای فراگیران فراهم گردید. برای انجام تکالیف زمان مناسب در اختیار دانشجویان قرار گرفته و بازخورد داده میشود.

منابع درسی دانشجویان

صفحات و فصل‌های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
تئوریهای مدیریت-برنامه ریزی-سازماندهی- ارتباط-بودجه بندی-تقسیمات بیمارستانی	اصول مدیریت و کاربرد آن در مامایی. مرتضی قاسمی و مهناز جلالوندی. انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی. ۱۳۹۶. نوبت اول
انگیزش-کنترل و نظارت	اصول و مبانی مدیریت در پرستاری. شایسته حقیقی و همکاران. انتشارات خسروی. ۱۳۸۴. نوبت اول
مدیریت و رهبری، اصول و مراحل تصمیم‌گیری	مدیر و رهبر اثربخش در پرستاری. لورای داگلاس. ترجمه فاطمه نیک شکر نیا. نشر یشری. ۱۳۷۵. نوبت اول
آموزش ضمن خدمت-ارشیایی آموزشی	مدیریت و مدیریت خدمات مامائی. طاهره رجبی نژاد. نشر ماهتاب. ۱۳۸۱. نوبت اول
قوانین و مقررات استخدامی	کتاب دوره آموزش مقدماتی قوانین و مقررات استخدامی. گروه توسعه آموزش و بهسازی مدیریت توسعه سازمان و منابع انسانی. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. ۱۳۹۵

۳. در صورتی که در نظر دارید جزوه یا هر نوع محتوای دیگری (مانند فیلم، مجموعه اسلاید و ...) علاوه بر کتاب فوق یا به تنهایی به عنوان منبع درسی به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات آن را ذکر کنید و فایل آن را ضمیمه نمایید:

محتوا:

آماده بودن فایل برای بارگذاری	مؤلفین	مشخصات شامل عنوان و مؤلفین/ تهیه کنندگان	نوع محتوا*
۲۱,۱۱,۹۹	خانم دکتر رستگاری	تاریخچه علم مدیریت، اهداف، تئوریهای مدیریت (کلاسیک و نئوکلاسیک-علم رفتاری)	پاورپوینت با صوت
۲۹,۱۱,۹۹	خانم دکتر رستگاری	برنامه ریزی، تعریف، انواع، فرایند برنامه ریزی	پاور پوینت همراه با صوت
۶,۱۲,۹۹	خانم دکتر رستگاری	برنامه ریزی نیروی انسانی، عوامل موثر در برنامه ریزی، فرمول ها	پاور پوینت همراه با صوت
۱۳,۱۲,۹۹	خانم دکتر رستگاری	سازماندهی پرسنل و مفهوم انواع صف، ستاد، تکالیف و اختیارات، نمودارهای سازمان	پاور پوینت همراه با صوت
۲۰,۱۲,۹۹	خانم دکتر رستگاری	سازماندهی، اهمیت تقسیم کار، طبقه بندی وظایف، تفویض اختیار و عدم تمرکز، نظریه های کلاسیک اختیار	پاور پوینت همراه با صوت
۲۷,۱۲,۹۹	خانم عظیما	رهبری، تعریف رهبر، انواع رهبر، شرایط یک مدیر، روابط رهبر و پیروان، نقشهای رهبری	پاور پوینت همراه با صوت
۱۸,۱,۱۴۰۰	خانم دکتر بهبهانی	اصول و مراحل تصمیم‌گیری، فرایند حل مشکلات، انواع مختلف تصمیم‌گیری	camtsia
۲۵,۱,۱۴۰۰	خانم دکتر بهبهانی	ارتباط، تعریف، فرایند ارتباط، انواع و کانالهای ارتباطی، عوامل موثر بر ارتباطات و عوامل بازدارنده در ارتباطات	پاور پوینت همراه با صوت
۱,۲,۱۴۰۰	خانم دکتر بهبهانی	انگیزش در مدیریت، عوامل اصلی ایجاد انگیزه، تشخیص نظریه‌های ایجاد انگیزش	پاور پوینت همراه با صوت
۸,۲,۱۴۰۰	خانم عظیما	کنترل و نظارت، تعریف، انواع، فرایند کنترل، معایب و موانع	پاور پوینت همراه با صوت
۱۵,۲,۱۴۰۰	خانم عظیما	اصول ارزشیابی در آموزش و خدمات مامایی	camtsia
۲۲,۲,۱۴۰۰	خانم دکتر بهبهانی	بودجه بندی، تعریف مراحل، انواع بودجه بندی	camtsia
۲۹,۲,۱۴۰۰	خانم عظیما	آموزش حین خدمت، برنامه ریزی با توجه به نیاز مادران و نوزادان و بیماران، کارکنان واحد مربوطه، آموزش حین خدمت (کوتاه و بلند مدت) نظارت بر آموزش	پاور پوینت همراه با صوت
۵,۳,۱۴۰۰	خانم عظیما	مروری بر تقسیمات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و نقش مدیریت در ارائه خدمات و آموزش مامایی	پاور پوینت همراه با صوت
۱۲,۳,۱۴۰۰	خانم عظیما	قوانین بیمارستانی، مقررات استخدام کارکنان	پاور پوینت همراه با صوت
۱۹,۳,۱۴۰۰	خانم عظیما	مدیریت بحران	پاور پوینت همراه با صوت

تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

• تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرسی	هدف از ارائه تکلیف

ارزشیابی دانشجویان

ارزشیابی : ۸۰ درصد محتوا از طریق آزمون مجازی مورد ارزشیابی قرار میگیرد (در قالب دو آزمون میان ترم و یک آزمون پایان ترم) و سوالات بصورت چند گزینه ای میباشد .۲۰ درصد از مطالب بصورت تکلیف و خود آزمون ارائه شده که ۲۰ درصد از نمره را تشکیل میدهد

۱۱نمره	تکالیف: ۱۰٪ تکلیف و کوئیز اول (به صورت خود آزمون ۱نمره) و ۱۰٪ تکلیف و کوئیز دوم (به صورت خود آزمون ۱ نمره) ، ۴۰٪ میان ترم (۹ نمره)
۹ نمره	امتحان پایان ترم مجازی
۲۰ نمره	مجموع

نام و نام خانوادگی و امضای استاد مسؤول درس: سارا عظیما